

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ

الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

«سوره حديد، آيه ٢٥»

کارشناسی در دعاوی مبتنی بر قرارداد مشارکت مدنی

مؤلفین

امیرعباس ابراهیمی

یاسر عرب‌نژاد

سرشناسه : عرب‌نژاد، یاسر، ۱۳۵۷ -
عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور : کارشناسی در دعاوی مبتنی بر قرارداد مشارکت مدنی /
مولفین: یاسر عرب‌نژاد، امیرعباس ابراهیمی؛ با حمایت اتاق بازرگانی، صنایع،
معادن و کشاورزی کرمان و دادگستری استان کرمان
مشخصات نشر : تهران: نشر میزان، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری : ۲۸۸ ص
فروست : علوم اجتماعی؛ ۱۲۹۰.
شابک : 978-622-212-114-3
وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۸۱ - ۲۸۵.
موضوع: عقود مشارکتی -- ایران
موضوع: Joint and several contracts -- Iran
شناسه افزوده: ابراهیمی، امیرعباس، ۱۳۴۶ -
شناسه افزوده: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان کرمان
شناسه افزوده: دادگستری کل استان کرمان
رده‌بندی کنگره : KMH۸۱۳/۵
رده‌بندی دیویی : ۳۴۶/۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۶۱۱۶۰۱۸

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایل الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز
از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.
لطفاً در صورت مشاهده، موارد را به شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

۱۳۰۶

نشر میزان

(با حمایت) اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان و

دادگستری کل استان کرمان

کارشناسی در دعاوی مبتنی بر قرارداد مشارکت مدنی

یاسر عرب‌نژاد، امیرعباس ابراهیمی

ویراستار: فرزانه زاهدی

صفحه آرا: حسین علی اکبری

چاپ اول: بهار ۱۳۹۹

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

شماره: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۲-۱۱۴-۳

دفتر مرکزی: خیابان سهروردی شمالی، خیابان خرمشهر، پلاک ۶۲

تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱ - ۸۸۵۴۴۱۲۴ - ۸۸۳۴۹۵۲۹ - ۸۸۳۴۹۵۳۰

فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخرآزی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۰

پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایته: www.mizan-law.ir

اینستاگرام: [nashremizan](https://www.instagram.com/nashremizan) کانال تلگرام: t.me/nashremizan

پست الکترونیکی مولفین: yaser.arabnezhad@gmail.com - info@drebrahimilawyer.com

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۱
مقدمه	۱۳
سخن نخست	۱۵
فصل اول - قرارداد مشارکت مدنی و شرکت مدنی	۱۷
مبحث اول: شرایط اعتبار و نفوذ قراردادهای بانکی	۱۹
مبحث دوم: تعریف قرارداد مشارکت مدنی	۲۱
مبحث سوم: تعریف شرکت مدنی	۲۳
مبحث چهارم: تشکیل و تحقق شرکت مدنی موضوع قرارداد مشارکت مدنی	۲۴
مبحث پنجم: شخصیت حقوقی شرکت از منظر قانون مدنی و مقررات پولی و بانکی کشور	۲۸
مبحث ششم: احکام شرکت مدنی موضوع قرارداد مشارکت مدنی	۳۱
مبحث هفتم: اداره شرکت مدنی	۳۵
مبحث هشتم: محاسبه سود شرکت مدنی	۳۸
مبحث نهم: انحلال شرکت مدنی	۴۱
مبحث دهم: تقسیم اموال شرکت مدنی و فروش سهم‌الشرکه بانک	۴۴
فرض اول: در صورت فسخ قرارداد مشارکت مدنی	۴۵
فرض دوم: موضوع مشارکت در پایان مدت قرارداد به اتمام نرسیده	۴۵

فرض سوم: در پایان مدت قرارداد، موضوع مشارکت به فروش رفته باشد	۴۶
فرض چهارم: در پایان مدت قرارداد، موضوع مشارکت به اتمام رسیده ولی به فروش نرفته باشد	۴۶

فصل دوم - نمونه گزارش کارشناسی در خصوص قرارداد مشارکت مدنی

جهت تسویه تسهیلات سابق	۴۹
مبحث اول: خواسته‌های دعوی	۵۱
مبحث دوم: خلاصه قرار کارشناسی و حدود رسیدگی	۵۲
مبحث سوم: لوایح طرفین پرونده	۵۴
الف) خلاصه ادعای خواهان	۵۴
ب) خلاصه دفاع خوانده	۶۰
مبحث چهارم: بررسی و تشریح موضوع	۶۱
مبحث پنجم: خلاصه نظریه کارشناسی و نتیجه‌گیری	۷۵

فصل سوم - نمونه گزارش کارشناسی در خصوص محاسبه بدهی تسهیلات گیرنده با فرض سلامت و بقای قرارداد مشارکت مدنی و فرض بی‌اعتباری

آن	۸۱
مبحث اول: خلاصه گردش کار پرونده	۸۳
مبحث دوم: قرار کارشناسی، حدود و محدودیت‌ها، ضوابط و مقررات مورد استفاده در رسیدگی	۸۷
مبحث سوم: رسیدگی‌های انجام شده	۸۹
مبحث چهارم: نتیجه‌گیری و اظهار نظر نهایی	۱۰۱

فصل چهارم - نمونه گزارش کارشناسی در خصوص اظهارنظر پیرامون

قرارداد مشارکت مدنی استمهالی ۱۰۹

مبحث اول: خواسته‌های دعوی ۱۱۱

مبحث دوم: مفاد دادخواست ۱۱۱

مبحث سوم: تبیین قرار کارشناسی ۱۲۲

مبحث چهارم: لازم‌الرعایه بودن مقررات پولی و بانکی کشور ۱۲۳

مبحث پنجم: مستندات قانونی مرتبط با گزارش کارشناسی ۱۲۶

مبحث ششم: مستندات ابرازی از ناحیه شرکت خواهان ۱۳۰

مبحث هفتم: مستندات ابرازی از ناحیه بانک خوانده ۱۳۱

مبحث هشتم: نحوه اقدام و محاسبات بانک در پرونده تسهیلاتی ۱۳۵

مبحث نهم: بررسی عملکرد بانک در رابطه با تنظیم قراردادهای و محاسبات سود و جرائم تأخیر تأدیه و وجه التزام ۱۴۰

مبحث دهم: نتیجه‌گیری و اظهارنظر نهایی ۱۴۹

فصل پنجم - نمونه گزارش کارشناسی در خصوص محاسبه سود واقعی

قرارداد مشارکت مدنی ۱۵۵

مبحث اول: خواسته تصریح‌شده در دادخواست ۱۵۷

مبحث دوم: قرار کارشناسی صادره و تبیین آن ۱۵۸

مبحث سوم: شرح دادخواست ۱۶۰

مبحث چهارم: لایحه دفاعی وکیل خواهان ۱۶۷

مبحث پنجم: لایحه دفاعی وکیل بانک خوانده ۱۷۰

۱. ایرادهای شکلی وارده به دعوی ۱۷۳

۲. ایرادهای ماهوی وارد به دعوی ۱۷۷

مبحث ششم: حدود و موضوع رسیدگی.....	۱۸۴
مبحث هفتم: مشخصات قراردادهای منعقدۀ فی مابین شرکت خواهان و بانک خوانده.....	۱۸۶
مبحث هشتم: ویژگی امری بودن مقررات پولی و بانکی کشور.....	۱۹۲
مبحث نهم: اوصاف عقود مشارکتی، تعریف مشارکت مدنی و نحوه محاسبه سود و تعیین حصه بانک در قرارداد مشارکت مدنی.....	۱۹۷
۱. اوصاف عقود مشارکتی (عقود با بازدهی متغیر).....	۱۹۷
۲. احتمالی بودن.....	۱۹۸
۳. تقسیم سود و زیان به نسبت سهم الشرکه یا نسبت مندرج در قرارداد.....	۱۹۹
۴. تعیین سود با انجام موضوع قرارداد.....	۱۹۹
۵. تعریف مشارکت مدنی.....	۲۰۰
۶. نحوه محاسبه سود و تعیین حصه بانک در قرارداد مشارکت مدنی.....	۲۰۱
۷. نحوه محاسبه سود و تعیین حصه بانک از منظر قوانین و مقررات.....	۲۰۲
۸. نحوه محاسبه سود و تعیین حصه بانک طبق بخش نامه‌ها و دستورات بانک مرکزی.....	۲۰۲
مبحث دهم: محاسبه سود واقعی حاصل از اجرای پروژه.....	۲۰۷
مبحث یازدهم: انطباق یا عدم انطباق عملکرد متصدیان بانک و یا قرارداد های مشارکت مدنی با مجموعه مقررات پولی و بانکی.....	۲۵۳
مبحث دوازدهم: وجه التزام تأخیر تأدیه.....	۲۵۷
مبحث سیزدهم: نتیجه گیری و اظهار نظر نهایی.....	۲۶۰

فهرست مطالب | ۹

۲۷۴	فهرست منابع و مآخذ
۲۷۴	الف) کتاب
۲۷۵	ب) اسناد بالادست
۲۷۵	ج) قوانین
۲۷۶	د) آیین‌نامه، مقرر و دستورالعمل
۲۷۷	ه) نظریات مشورتی
۲۷۷	و) اسناد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۲۷۸	ح) قرارداد مشارکت مدنی
۲۷۸	ط) پایگاه اینترنتی